

АНАЛІЗ АКТУАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день розвиток жіночого підприємства посідає доволі важливе місце в складі сучасної економіки. Оскільки згаданий вище процес допомагає залучити та заохотити більшу кількість працездатних осіб в цю сферу, сприяє розвитку нових ідей, а також розширює економічну базу та сприяє зростанню валового внутрішнього продукту. Залученість жінок у сферу підприємницької діяльності допомагає бізнесам в різних сферах, наприклад, у підвищенні продуктивності та відповідальності до роботи або у забезпеченості рівності та стабільності.

Незважаючи на економічні позитивні зміни останнє десятиліття, українські підприємці і надалі продовжують стикатись з численними серйозними проблемами. Варто зазначити, що однією з ключових проблем є відсутність справжніх бізнес-об'єднань, які могли б представляти інтереси малих чи середніх підприємств на державному і не тільки рівнях. В таких випадках не вистачає саме підтримки від держави, адже більшість уваги спрямовано як раз таки на такого роду бізнеси. Бо долучення до бізнес-асоціацій є доволі важливим кроком для розвитку бізнесу та підвищення його видимості [1]. Ще одним вагомим бар'єром для жінок у бізнесі є обмежений доступ до фінансів або пошук фінансування. Банки та інвестори часто схильються до вибору чоловіка підприємця і довіряють більше бізнесу, який веде чоловік. Лише 18% жінок в нашій країні отримали кредит на відкриття власної справи і приблизно 70% підприємців використовують власні гроші, без залучення грантів чи кредитів для початку чи розвитку бізнесу [2]. Всупереч всім фінансовим труднощам та обмеженням, тенденції розвитку жіночого підприємництва залишаються позитивними [3]. Зокрема, у період 2020-2024 років кількість представниць малого бізнесу зросла на 22,5%, тоді як загальний приріст ФОП становив лише 17,1%[4].

Також окремої уваги заслуговує питання галузевої нерівності. Більшість жінок-підприємців зосередженні на сферах послуг, освіти, торгівлі або туризму. Більш технологічні та інноваційні сектори вони намагаються оминати або брати участь мінімально через такі причини як, фінансові бар'єри, суспільні стереотипи а також обмеження часу, пов'язані з сімейними обов'язками [1].

Жінкам часто нав'язують думку, що робота, яка прямо пов'язана з великими фінансами або інноваціями є тільки «чоловічою». При цьому значна частина з них поєднує підприємницьку діяльність із сімейними обов'язками та особистими справами, що потребує додаткових ресурсів та часу.

Проте останні роки жіноче підприємство демонструє дуже позитивні результати і має значний потенціал у розвитку особистої справи.

У перші три місяці 2024 року жінки зареєстрували понад 43 500 індивідуальних підприємств, що становило 59% від усіх нових реєстрацій. В той час як чоловіками було відкрито 30 500 нових справ [4]. Така активність демонструє здатність жінок-підприємців впливати на економічну ситуацію, суспільство та розвиток малого чи середнього бізнесу, створюючи нові робочі місця і розширюючи ринок послуг [4].

Також в Україні діють спеціальні організації, зокрема проєкти UNIDO, UN WOMEN та EBRD що зосередженні на розвитку жіночого бізнесу та фінансування його, бізнес-консультаціях саме для жінок і розширення економічних прав [5].

Отже, розвиток жіночого підприємництва є не тільки важливим аспектом в багатьох питаннях, особливо в соціальній рівності, але й вагомим фактором економічного зростання та відбудови України. Створення приємних та сприятливих умов для роботи та активного залучення жінок у бізнес вказуватиме зміцненню конкурентоспроможності країни,

збільшенню робочих місць та розширенню інноваційного потенціалу впроваджуючи очі товари чи послуги.

Перелік посилань:

1. Заріцька Н., Ірисова М., Гаращенко С., Соколова М., Гацко В., Ієрусалімов В. Потреби та проблеми українських підприємців в умовах повномасштабної війни. *Київська школа економіки*. 2024. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/01/Problemi_ta_viklivi_zhinok_pidpriyemits_310124.pdf (дата звернення 27.10.2025).
2. Потреби та проблеми українських підприємців в умовах повномасштабної війни. *Укрінформ*. 2024. URL: <https://www.ukrinform.ua/amp/rubric-economy/3850719-potrebi-ta-problemi-ukrainskih-pidpriemic-v-umovah-povnomasstabnoi-vijni.html> (дата звернення 27.10.2025).
3. На шляху до мрії: 68 % українок замислювалися про запуск власного бізнесу – дослідження Mastercard. *Mastercard*. 2025. URL: <https://www.mastercard.com/news/eemea/uk-ua/розділ-новин/novini/uk-ua/2025/на-шляху-до-мрії-68-українок-замислювалися-про-запуск-власного-бізнесу-дослідження-mastercard/> (дата звернення 27.10.2025).
4. Жіноче підприємництво: кількість українок у бізнесі зростає. *YouControl Market Blog*. 2025. URL: <https://blog.youcontrol.market/zhinochie-pidpriemnitstvo-kilkist-ukrayinok-u-biznisi-zrostaie/> (дата звернення 27.10.2025).
5. EBRD. Women in Business Programme. <https://www.ebrd.com/home/what-we-do/products-and-services/support-for-start-ups-and-msmes/our-programmes/women-in-business.html#> (дата звернення 27.10.2025).